

Evangelii Gaudium. L'exhortació de Francesc en 75 cites

Dm, 26/11/2013 per Catalunya Religió

(CR) Recollim en 75 cites el llarg document que ha presentat el papa Francesc aquest dimarts, l'exhortació apostòlica Evangelii Gaudium que recull el treball del Sínode sobre la Nova Evangelització celebrat [l'any passat](#). Segons escriu ell mateix, un text amb "un sentit programàtic i conseqüències importants" i que "no pot deixar les coses com estan". També podeu trobar aquí [un extracte del text](#), la versió [sencera en català](#) i l'original [l'original](#) en castellà

EVANGELII GAUDIUM. SOBRE L'ANUNCI DE L'EVANGELI EN EL MÓN ACTUAL

Déu ens permet aixecar el cap i tornar a començar, amb una tendresa que mai ens desil·lusiona i que sempre pot retornar-nos l'alegria. No fugim de la resurrecció de Jesús, **mai no ens declarem morts**, passi el que passi. (3)

Arribem a ser plenament humans **quan som més que humans**, quan li permetem a Déu que ens porti més enllà de nosaltres mateixos per aconseguir el nostre ser més veritable. (8)

Jesucrist també pot trencar els esquemes avorrits en els quals el pretenem tancar i ens sorprèn amb la seva **constant creativitat divina**. (11)

Els cristians tenen el deure d'anunciar l'Evangelí sense excloure ningú, no com qui imposa una nova obligació, sinó com qui comparteix una alegria, assenjala un bell horitzó bell, ofereix un banquet desitjable. **L'Església no creix per proselitisme** sinó «per atracció» (14)

Tampoc crec que **s'hagi esperar del magisteri papal una paraula definitiva** o

completa sobre totes les qüestions que afecten l'Església i al món. No és convenient que el Papa substitueixi als episcopats locals en el discerniment de totes les problemàtiques que es plantegen en els seus territoris. En aquest sentit, percebo la necessitat d'avançar en cap a **una saludable «descentralització»**. (17)

CAPÍTOL PRIMER. LA TRANSFORMACIÓ MISSIONERA DE L'ESGLÉSIA

L'evangelització té molt de paciència, i evita maltractar límits. (...) El sembrador, quan veu despuntar el jull enmig del blat, **no reacciona queixant-se i alarmant-se**. Troba la manera que la Paraula s'encarni en una situació concreta i doni fruits de vida nova, encara que en aparença siguin imperfectes o inacabats. (24)

El que intentaré expressar aquí té **un sentit programàtic i conseqüències importants**. Espero que totes les comunitats procurin posar els mitjans necessaris per avançar en el camí d'una conversió pastoral i missionera, que no pot deixar les coses com estan. Ja no ens serveix una "simple administració" (25)

El Concili Vaticà II va presentar la conversió eclesial com l'obertura a **una permanent reforma d'ella mateixa per fidelitat a Jesucrist**. (...) Hi ha estructures eclesials que poden arribar a condicionar un dinamisme evangelitzador (26)

La crida a la revisió i renovació de les parròquies encara **no ha donat prou fruits** per aconseguir que estiguin encara més a prop de la gent, que siguin àmbits de viva comunió i participació, i s'orientin completament a la missió. (28)

El bisbe (...) en la seva missió de fomentar una comunió dinàmica, oberta i missionera, haurà de encoratjar i procurar la **maduració dels mecanismes de participació** que proposa el Codi de Dret Canònic i altres formes de diàleg pastoral, amb el desig d'**escoltar tots i no només a alguns que l'acariciïn les orelles**. (31)

Em correspon, com a Bisbe de Roma, estar obert als suggeriments que s'orientin a un **exercici del meu ministeri que el torni més fidel al sentit que Jesucrist** va voler donar-li i a les necessitats actuals de l'evangelització. (...) Una **excessiva centralització**, més que ajudar, complica la vida de l'Església i la seva dinàmica missionera. (32)

La pastoral en clau de missió pretén abandonar **el còmode criteri pastoral del «sempre s'ha fet així»**. (33)

Una pastoral en clau missionera no s'obsessiona per la **transmissió desarticulada d'una multitud de doctrines** que s'intenta imposar a força d'insistència. (35)

Si un rector al llarg d'un any litúrgic parla deu vegades sobre la templança i només dues o tres vegades sobre la caritat o la justícia, es produeix una desproporció on les que s'enfosqueixen són precisament aquelles virtuts que haurien d'estar més presents en la predicació i en la catequesi. El mateix passa **quan es parla més de la llei que de la gràcia**, més de l'Església que de Jesucrist, més del Papa que de la Paraula de Déu. (38)

Totes les virtuts estan al servei d'aquesta resposta d'amor. Si aquesta invitació no

brilla amb força i atractiu, l'**edifici moral de l'Església corre el risc d'esdevenir un castell de cartes**, i aquest és el nostre perill més greu. Perquè no serà pròpiament l'Evangeli el que s'anuncii, sinó alguns **accents doctrinals o morals que procedeixen de determinades opcions ideològiques**. El missatge correrà el risc de perdre la seva frescor i deixarà de tenir «olor d'Evangeli». (39)

De vegades, escoltant un llenguatge completament ortodox, el que els fidels reben, a causa del llenguatge que ells utilitzen i comprenen, és **una cosa que no respon al veritable Evangeli de Jesucrist**. (41)

En el seu constant discerniment, l'Església també pot arribar a **reconèixer costums propis no directament lligats al nucli de l'Evangeli**, alguns molt arrelades al llarg de la història, que avui ja no són interpretats de la mateixa manera i el missatge no sol ser percebut adequadament. (...) No tinguem por de revisar-los. De la mateixa manera, **hi ha normes o preceptes eclesials que poden haver estat molt eficaços en altres èpoques** però que ja no tenen la mateixa força educativa com a camí de vida. (43)

Als sacerdots els recordo que el **confessionari no ha de ser una sala de tortures** sinó el lloc de la misericòrdia del Senyor que ens estimula a fer el bé possible. (44)

Les portes dels sacraments haurien de tancar per una raó determinada. Això val sobretot quan es tracta del sacrament que és «la porta», el Baptisme. L'Eucaristia, si bé constitueix la plenitud de **la vida sacramental, no és un premi per als perfectes** sinó un generós remei i un aliment per als febles. Aquestes conviccions també tenen conseqüències pastorals que estem cridats a considerar amb prudència i audàcia. Sovint ens comportem com a controladors de la gràcia i no com a facilitadors. Però l'Església no és una duana, és la casa paterna on hi ha lloc per a cada un amb la seva vida a sobre. (47)

No vull una Església preocupada per ser el centre i que acabi enclaustrada en un labertint d'obsessions i procediments. (...) **Més que la por a equivocar-nos, espero que ens mogui la por a tancar-nos** en les estructures que ens donen una falsa contenció, en les normes que ens tornen jutges implacables, en els costums on ens sentim tranquils, mentre fora hi ha una multitud famolenta i Jesús ens repeteix sense cansar-se : «Doneu-los menjar vosaltres mateixos» (Mc 6,37). (49)

CAPÍTOL SEGON. EN LA CRISI DEL COMPROMÍS COMUNITARI

Avui hem de dir «no a una economia de l'exclusió i la desigualtat». **Aquesta economia mata. No pot ser que no sigui notícia que mor de fred un ancià sense sostre i que sí que ho sigui una caiguda de dos punts a la borsa**. Això és exclusió. No es pot tolerar més que es llenci menjar quan hi ha gent que passa gana. Això és iniquitat. (53)

L'adoració de l'antic vedell d'or (cf. Ex 32,1-35) ha trobat una versió nova i despietada en el fetixisme dels diners i en la **dictadura de l'economia sense un rostre** i sense un objectiu veritablement humà. (55)

Aquest **desequilibri prové d'ideologies que defensen l'autonomia absoluta dels mercats** i l'especulació financera. Per aquest motiu neguen el dret de control

dels Estats, encarregats de vetllar pel bé comú. **S'instaura una nova tirania invisible**, de vegades virtual, que imposa, de forma unilateral i implacable, les seves lleis i les seves regles. (56)

Animo els experts financers i als governants dels països a considerar les paraules d'un savi de l'antiguitat : «**No compartir amb els pobres dels propis béns és robar-los** i prendre'ls la vida. No són nostres els béns que tenim, sinó seus» (Sant Joan Crisòstom). (57)

Els diners han de servir i no governar! **El Papa estima a tots, rics i pobres**, però té l'obligació, en nom de Crist, de recordar que els rics han d'ajudar als pobres, respectar-los, promocionar-los. Us exhorto a la solidaritat desinteressada i a que retornin **l'economia i les finances a una ètica en favor de l'ésser humà**. (58)

Cal que reconeguem que, si part del nostre poble batejat no experimenta la seva pertinença a l'Església, es deu també a l'existència d'**unes estructures i a un clima poc acollidors** en algunes de les nostres parròquies i comunitats, o **una actitud burocràtica per donar resposta a els problemes**, simples o complexos, de la vida dels nostres pobles. En moltes parts hi ha **un predomini de l'administratiu sobre el pastoral**, així com una sacramentalització sense altres formes d'evangelització. (63)

Vivim en una societat de la informació que ens satura indiscriminadament de dades, totes al mateix nivell, i acaba portant-nos a **una tremenda superficialitat a l'hora de plantejar les qüestions morals**. Per tant, es torna necessària una educació que ensenyi a pensar críticament i que ofereixi un camí de maduració en valors. (64)

Temptacions dels agents pastorals

La vida espiritual es confon amb alguns **moments religiosos que ofereixen cert alleujament però que no alimenten la trobada amb els altres**, el compromís en el món, la passió evangelitzadora. (78)

És cert que en alguns llocs es va produir una «desertificació» espiritual (...) Però precisament a partir de l'experiència d'aquest desert, d'aquest buit, és com **podem descobrir novament l'alegria de creure**, la seva importància vital per a nosaltres, homes i dones. **Al desert es torna a descobrir el valor del que és essencial per viure**. (86)

L'Evangeli ens convida sempre a córrer **el risc de la trobada amb la cara de l'altre**, amb la seva presència física que interpel·la, amb el seu dolor i els seus reclams, amb la seva alegria que encomana en un constant cos a cos. La veritable fe en el Fill de Déu fet carn és inseparable del do de sí, de la pertinença a la comunitat, del servei, de la reconciliació amb la carn dels altres. El Fill de Déu, en la seva encarnació, **ens va convidar a la revolució de la tendresa**. (88)

En alguns hi ha una preocupació ostentosa de la litúrgia, de la doctrina i del prestigi de l'Església, però sense preocupar que l'Evangeli tingui una real inserció al Poble fidel de Déu i en les necessitats concretes de la història. Així, **la vida de l'Església es converteix en una peça de museu** o en una possessió de pocs. (...) O bé es desplega en **un funcionalisme empresarial, carregat d'estadístiques, planificacions i avaluacions**, on el principal beneficiari no és el Poble de Déu

sinó l'Església com a organització. (95)

Qui ha caigut en aquesta mundanitat mira des de dalt i de lluny, rebutja la profecia dels germans, desqualifica a qui el qüestioni, destaca constantment els errors aliens i s'obsessiona per l'aparença. (...) **Cal evitar-ho posant a l'Església en moviment de sortida d'ella mateixa, de missió centrada en Jesucrist, de lliurament als pobres.** Déu ens deslliuri d'una Església mundana sota vestidures espirituals o pastorals! (97)

La mundanitat espiritual porta a alguns **cristians a estar en guerra amb altres cristians que s'interposen en la seva recerca de poder**, prestigi, plaer o seguretat econòmica. (98)

Si veuen el testimoni de comunitats autènticament fraternes i reconciliades, això és sempre una llum que atrau. Per això **em dol tant comprovar com en algunes comunitats** cristianes, i fins i tot entre persones consagrades, consentim diverses formes d'odi, divisions, calúmnies, difamacions, venjances, gelosia, desitjos d'imposar les pròpies idees a costa de qualsevol cosa, i fins **persecucions que semblen una implacable cacera de bruixes. A qui anem a evangelitzar amb aquests comportaments?** (100)

Pregar per aquell amb el qual estem irritats és un bonic pas en l'amor, i és un acte evangelitzador. Fem-ho avui! **No ens deixem robar l'ideal de l'amor fratern!** (101)

Si bé es percep una participació més gran de molts en els **ministeris laïcals**, aquest compromís no es reflecteix en la penetració dels valors cristians en el món social, polític i econòmic. **Es limita moltes vegades a les tasques intraeclesials sense un compromís real** per l'aplicació de l'Evangelí a la transformació de la societat. (102)

Encara és necessari ampliar els espais per a una **presència femenina més incisiva** en l'Església. (103)

El **sacerdoci reservat als homes**, com a signe de Crist Espòs que es lliura en l'Eucaristia, **és una qüestió que no es posa en discussió**, però pot tornar particularment conflictiva si s'identifica massa la potestat sacramental amb el poder. (104)

On hi ha vida, fervor, ganes de portar Crist als altres, sorgeixen vocacions genuïnes. (...) D'altra banda, tot i l'escassetat vocacional, avui hi ha una consciència més clara de la necessitat d'una millor selecció dels candidats al sacerdoci. **No es poden omplir els seminaris amb qualsevol tipus de motivacions**, i menys si aquestes es relacionen amb inseguretats afectives, recerques de formes de poder, glòries humanes o benestar econòmic. (107)

CAPÍTOL TERCER. L'ANUNCI DE L'EVANGELI

L'Església ha de ser **el lloc de la misericòrdia gratuïta**, on tothom pugui sentir-se acollit, estimat, perdonat i encoratjat a viure segons la vida bona de l'Evangelí. (114)

Ben entesa, **la diversitat cultural no amenaça la unitat de l'Església**. És l'Esperit Sant, enviat pel Pare i el Fill, que transforma els nostres cors i ens fa

capaços d'entrar en la comunió perfecta de la Santíssima Trinitat, on tot troba la seva unitat. (...). **No faria justícia a la lògica de l'encarnació pensar en un cristianisme monocultural i monòton.** (117)

Si un de veritat ha fet una experiència de l'amor de Déu que el salva, **no necessita molt de temps de preparació per sortir a anunciar-ho**, no pot esperar a que li donin molts cursos o llargues instruccions. Tot cristià és missioner (...) **A què esperem nosaltres?** (120)

La pietat popular no està buida de continguts, sinó que els descobreix i **expressa més per la via simbòlica que per l'ús de la raó instrumental.** (...) No coartem ni pretenguem controlar aquesta força missionera ! (124)

Les expressions de **la pietat popular tenen molt a ensenyar-nos** i, per a qui sap llegir-les, són un lloc teològic al qual hem de prestar atenció, particularment a l'hora de pensar la nova evangelització. (126)

El que s'ha de procurar, en definitiva, és que la predicació de l'Evangeli, expressada amb categories pròpies de la cultura on és anunciat, provoqui **una nova síntesi amb aquesta cultura.** Encara que aquests processos són sempre lents, de vegades la por ens paralitza massa (129)

L'Església, immersa en l'evangelització, **aprecia i encoratja el carisma dels teòlegs i el seu esforç per la investigació teològica,** que promou el diàleg amb el món de les cultures i de les ciències. (133)

L'homilia

L'homilia és la pedra de toc per avaluar la proximitat i la capacitat de **trobada d'un Pastor amb el seu poble.** (135)

La **predicació purament moralista o adoctrinadora,** i també la que es converteix en una classe d'exegesi, redueixen la comunicació entre cors que es dona en l'homilia i que ha de tenir un caràcter gairebé sacramental. (142)

El predicador necessita **també posar una orella al poble,** per descobrir el que els fidels necessiten escoltar. Un predicador és un contemplatiu de la Paraula i també un contemplatiu del poble. (154)

Una evangelització per a l'aprofundiment del kèrigma

En la boca del catequista **torna a ressonar sempre el primer anunci:** «Jesucrist t'estima, va donar la seva vida per salvar-te, i ara és viu al teu costat cada dia, per il·luminar-te, per enfortir-te, per alliberar-te ». Quan es diu «primer» a aquest primer anunci, això no vol dir que està al començament i després s'oblida o es reemplaça per altres continguts que el superen. És el primer en un sentit qualitatiu, perquè **és l'anunci principal, aquell que sempre cal tornar a escoltar de diverses maneres.** (164)

CAPÍTOL QUART. LA DIMENSIÓ SOCIAL de l'evangelització

El contingut del primer anunci té una immediata **repercussió moral el centre de la qual és la caritat.** (177)

Una autèntica fe -que mai és còmoda i individualista- **sempre implica un profund desig de canviar el món**, de transmetre valors, de **deixar alguna cosa una mica millor** darrere del nostre pas per la terra. (183)

La inclusió social dels pobres

Les exhortacions bíbliques que **conviden amb tanta contundència a l'amor fratern**, al servei humil i generós, a la justícia, a la misericòrdia amb el pobre. Jesús ens va ensenyar aquest camí de reconeixement de l'altre amb les seves paraules i amb els seus gestos. **Per què enfosquir allò que és tan clar?** No ens preocupem només per no caure en errors doctrinals, sinó també per ser fidels a aquest camí lluminós de vida i de saviesa. (194)

Vull **una Església pobra per als pobres**. Ells tenen molt per ensenyar-nos. A més de participar del *sensus fidei*, **en els seus propis dolors coneixen al Crist sofrent**. Cal que tots ens deixem evangelitzar per ells. La nova evangelització és una invitació a reconèixer la força salvífica de les seves vides ja posar-los al centre del camí de l'Església. **Estem cridats a descobrir Crist en ells**, a prestar la nostra veu en les seves causes, però també a ser els seus amics, a escoltar-los, a interpretar i a recollir la misteriosa saviesa que Déu vol comunicar-nos a través d'ells. (198)

Ningú hauria de dir que es manté lluny dels pobres perquè les seves opcions de vida impliquen prestar més atenció a altres assumptes. Aquesta és **una excusa freqüent** en ambients acadèmics, empresarials o professionals, i fins i tot eclesials. (...) Em temo que també aquestes paraules només siguin objecte d'alguns comentaris sense una veritable incidència pràctica. Tanmateix, confio en l'obertura i les bones disposicions dels cristians, i **us demano que busqueu comunitàriament nous camins** per acollir aquesta renovada proposta. (201)

Quantes **paraules s'han tornat molestes pel sistema!** Molesta que es parli d'ètica, molesta que es parli de solidaritat mundial, molesta que es parli de distribució dels béns, molesta que es parli de preservar les fonts de treball, molesta que es parli de la dignitat dels febles, molesta que es parli d'un Déu que exigeix un compromís per la justícia. (203)

Estic **lluny de proposar un populisme irresponsable**, però l'economia ja no pot recórrer a remeis que són un nou verí, com quan es pretén augmentar la rendibilitat reduint el mercat laboral i creant així nous exclosos. (204)

Si algú se sent ofès per les meves paraules, li dic que les expresso amb afecte i amb les millors intencions, **lluny de qualsevol interès personal o d'ideologia política**. La meva paraula no és la d'un enemic ni la d'un opositor. Només **m'interessa procurar que aquells que estan esclavitzats per una mentalitat individualista, indiferent i egoista**, puguin alliberar-se de aquestes cadenes indignes i arribin a un estil de vida i de pensament més humà, més noble, més fecund, que dignifiqui seu pas per aquesta terra. (208)

La **defensa de la vida per néixer** està íntimament lligada a la defensa de qualsevol dret humà. Suposa la convicció que un ésser humà és sempre sagrat i inviolable, en qualsevol situació i en cada etapa del seu desenvolupament. És un fi en si mateix i mai un mitjà per resoldre altres dificultats. **Si aquesta convicció cau, no queden fonaments sòlids i permanents per defensar els drets**

humans, que sempre estarien sotmesos a conveniències circumstancials dels poderosos de torn. (213)

No s'ha d'esperar que l'Església canviï la seva postura sobre aquesta qüestió. Vull ser completament honest sobre això. **Aquest no és un assumpte subjecte a suposades reformes o «modernitzacions»**. No és progressista pretendre resoldre els problemes eliminant una vida humana. (214)

El bé comú i la pau social

La pau social no es pot entendre com un irenisme o com una mera absència de violència assolida per la imposició d'un sector sobre els altres. (...) **La dignitat de la persona humana i el bé comú estan per sobre de la tranquil·litat d'alguns que no volen renunciar als seus privilegis**. Quan aquests valors es veuen afectats, cal una veu profètica. (218)

Hi ha polítics -i fins i tot dirigents religiosos- que es pregunten per què el poble no els comprèn i no els segueix, si les seves propostes són tan lògiques i clares. Possiblement sigui perquè **es van instal·lar en el regne de la pura idea i van reduir la política o la fe a la retòrica**. Altres van oblidar la senzillesa i van importar des de fora una racionalitat aliena a la gent. (232)

El tot és més que la part, i també és més que la simple suma d'aquestes. Llavors, no cal obsessionar-se massa per qüestions limitades i particulars. Sempre cal ampliar la mirada per **reconèixer un bé més gran que ens beneficiarà a tots**. Però cal fer-ho sense evadir-se, sense desarrelaments. Cal enfonsar les arrels en la terra fèrtil i en la història del lloc propi, que és un do de Déu. (235)

El diàleg social com a contribució a la pau

En anunciar Jesucrist, que és la pau en persona (cf. Ef 2,14), la nova evangelització anima **a tot batejat a ser instrument de pacificació** i testimoni creïble d'una vida reconciliada. (239)

L'evangelització està **atenta als avenços científics per il·luminar-los amb la llum de la fe** i de la llei natural, amb mires a procurar que respectin sempre la centralitat i el valor suprem de la persona humana en totes les fases de la seva existència. (242)

La credibilitat de l'anunci cristià seria molt més gran si **els cristians superessin les seves divisions**. (244)

El **diàleg interreligiós és una condició necessària per a la pau al món**, i per tant és un deure per als cristians, així com per a altres comunitats religioses. (250)

Els cristians hauríem **acollir amb afecte i respecte als immigrants de l'Islam** que arriben als nostres països, de la mateixa manera que esperem i preguem ser acollits i respectats en els països de tradició islàmica. ¡Prego, **imploro humilment a aquests països que donin llibertat als cristians per poder celebrar el seu culte** i viure la seva fe, tenint en compte la llibertat que els creients de l'Islam gaudeixen en els països occidentals! Davant episodis de fonamentalisme violent que ens inquieten, l'afecte cap als veritables creients de l'Islam ha de portar a evitar odioses generalitzacions, perquè **el veritable Islam i una adequada interpretació de l'Alcorà s'oposa a tota violència**. (253)

Un sa pluralisme, que de veritat respecti els diferents i els valori com a tals, **no implica una privatització de les religions**, amb la pretensió de reduir-les al silenci i la foscor de la consciència de cadascú, o la marginalitat al recinte tancat dels temples, sinagogues o mesquites. Es tractaria, en definitiva, d'**una nova forma de discriminació i d'autoritarisme**. (255)

Els creients **ens sentim a prop també de qui**, no reconeixent-se part d'alguna tradició religiosa, **busquen sincerament la veritat, la bondat i la bellesa**, que per a nosaltres tenen la seva màxima expressió i la seva font en Déu. (257)

CAPÍTOL CINQUÈ. EVANGELITZADORS AMB ESPERIT

Sense moments reposats d'adoració, de trobada orant amb la Paraula, de diàleg sincer amb el Senyor, les tasques fàcilment es buiden de sentit, ens debilitem pel cansament i les dificultats, i el fervor s'apaga. **L'Església necessita imperiosament el pulmó de l'oració**. (262)

Tenim un tresor de vida i d'amor que és el que no pot enganyar, el missatge que no pot manipular ni desil·lusionar. És una resposta que cala en el més profund de l'ésser humà i que pot sostenir-lo i elevar-lo. És **la veritat que no passa de moda perquè és capaç de penetrar allà on res més pot arribar**. La nostra tristesa infinita només es cura amb un infinit amor. (265)

Jesucrist **no ens vol prínceps que miren despectivament, sinó homes i dones del poble**. Aquesta **no és l'opinió d'un Papa ni una opció pastoral entre altres possibles**, són indicacions de la Paraula de Déu tan clares, directes i contundents que no necessiten interpretacions que els treguin força interpel·lant. Visquem-les «sine glossa», sense comentaris. (270)

A vegades ens sembla que la nostra tasca no ha aconseguit cap resultat, però **la missió no és un negoci ni un projecte empresarial, no és tampoc una organització humanitària, no és un espectacle per explicar quanta gent va assistir-hi** gràcies a la nostra propaganda, és una cosa molt més profunda, que escapa a tota mesura. (...) L'Esperit Sant actua com vol, quan vol i on vol, nosaltres ens donem però sense pretendre veure resultats cridaners. Només sabem que la nostra donació és necessària. (279)

Hi ha un estil marià en l'activitat evangelitzadora de l'Església. Perquè cada vegada que mirem a Maria tornem a creure com es de **revolucionaria la tendresa i l'afecte**. (288)

Francesc. Roma, 24 de novembre de

2013.